

kredsene skulle være omtrent af samme Størrelse, forbeholder man sig paa den ene Side en betydelig Frihed for Lovgivningsmagten indenfor dette Omraade, og naar det paa den anden Side hedder, at der skal tages Hensyn til Befolkningstætheden, anerkender man bestemte Grænser, indenfor hvilke dette Hensyn skal kunne tages.

Det er ikke Meningen, at naar det her siges, at Folketingskredsene skulle være omtrent af samme Størrelse paa Grundlag af Indbyggertallet under Hensyn til Vælgertallet og Befolkningens Tæthed, der saa ikke ogsaa er andre Hensyn, der maa og bør tages. Det siger sig selv, at der maa tages Hensyn til de geografiske Forhold, men Flertallet er ogsaa af den Opfattelse, der er skarpt og bestemt udtalt i Betænkningen, at der maa tages Hensyn til den bestaaende Valgkredsinddeling, man bør ikke uden vægtige Grunde gaa til at omkalfatre alle Valgkredsene, men bør nøjes med at lægge om paa de Omraader, hvor man mener, at Retfærdighedshensyn afgørende kræve det. Der er altsaa i Betænkningen skarpt peget paa to Ting, for det første dette, at naar vi gaa med til at indføre i Grundloven en Regel om Valgkredsens Størrelse og sige, at de skulle fordeles efter omtrent samme Størrelse, forbeholde vi den fremtidige Lovgivningsmagt Ret til den samme Bevægelighed inden for disse Grænser, som man benyttede paa den grundlovgivende Rigsforsamling. Der stod oprindelig i Grundlovsforslaget, at Valgkredsene skulde være omtrent lige store, de skulde omtrent have 14,000 Indbyggere. I Virkeligheden indrettede man Valgkredsene med 13,500, men man forbeholdt sig en saadan Frihed, at man med de mindste Kredse gik ned til 9,500 og med de største op til 17,000. Og jeg pointerer atter, at en lignende Bevægelighed inden for de samme Rammer bør ogsaa Fremtidens Lovgivningsmagt have, saa at man, naar Kredsenes Antal her sættes til 124 med 20,000 Indbyggere i hver, kan bevæge sig fra lidt over 14,000 til lidt over 25,000 pr. Kreds, altsaa en Bevægelighed fra lidt under 3 til lidt over 5, saadan som den fandt Sted paa den grundlovgivende Rigsdag.

Det fremhæves nu i Mindretallets Betænkning, at det kun var i nogle faa Tilfælde, at man da gik til disse Grænser, kun i 3 nærmede man sig den laveste og i 3 den højeste. Det er rigtigt, men jeg skal gøre opmærksom paa, at den fremtidige Lovgivningsmagt vil have andre

Hensyn at tage end den grundlovgivende. Da tog man Hensyn til de geografiske Forhold og Befolkningstætheden. Det var, som udtalt af Mindretallet, Hensynet til Befolkningstætheden, der skabte de mindste Kredse, medens Hensynet til de geografiske Forhold, Amtsgrenser og hvad dermed staaer i Forbindelse, skabte de største. Nu bør der ogsaa tages Hensyn til den bestaaende Valgkredsfordeling. Det er udtalt baade i Indenrigsministerens Skrivelse og Udvalgets Betænkning, og det vil bevirke, at der i flere Tilfælde end paa den grundlovgivende Rigsforsamling vil blive Spørgsmaal om at gaa til Grænserne. Jeg fremhæver saa stærkt den Rummelighed, vi lægge ind i Ordet „omtrent“, thi man maa indrømme, at efter almindelig Sprogbrug kunde man ikke sige, om to Valgkredse, der i 1849 havde henholdsvis 9,500 Mennesker — det var den Kreds, jeg har den Ære at repræsentere, Viborg — og 17,000 — det var Langeland —, være omtrent lige store. Men desuagtet tog man sig den Frihed, og en lignende Frihed er det, man her vil forbeholde Fremtidens Lovgivningsmagt.

Man vil maaske spørge, hvorfor der skal være en saadan Frihed. Jeg vil dertil sige, at det er ikke for megen Frihed eller Bevægelighed, det er snarere for lidt. Hvis Bornholm i 1849 havde haft 18,000 Mennesker, kunde man ikke den Gang have nøjedes med det Spillerum, da maatte man enten have givet den 2 Valgkredse, og saa var man kommen ned paa de 9,000, eller ogsaa have givet den 1, og saa var man kommen op paa de 18,000. Og ser man hen til det Land, som Mindretallet indenfor Flertallet, om jeg saa maa sige, Socialdemokraterne, særlig synes at ønske, vi skulle efterligne ved Valgkredsens Ordning, nemlig Frankrig, fortjener det at bemærkes, at der er det faktiske Spillerum mellem Kredsenes Størrelse meget større end det, vi her ville forbeholde Fremtidens Lovgivningsmagt. Hovedreglen er der, at der skal være en Valgkreds for hvert Arrondissement, og saa føjes der til, at naar Arrondissementet har over 100,000 Indbyggere, skal der være to Valgkredse og saa fremdeles en mere for hvert Hundrettusinde. Nu er der et Departement i Alperne, som ikke har helt 90,000, men det har 4 Arrondissementer, der altsaa tilsammen have under 90,000 Mennesker, medens ellers Reglen er, at hvert Arrondissement kun skal deles, naar det har 100,000. Det vil altsaa sige, at Bevægeligheden med Hensyn til Størrelsen af de